

TÜRK STANDARDI TASARISI

DRAFT TURKISH STANDARD

tst 10137

Revizyon

ICS 65.120

HAYVAN YEMLERİ – KONSANTRE HİNDİ CİVCİV YEMİ

Animal feeds – Concentrated turkey chicken feeds

I.MÜTALAA
2015/104990

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
Necatibey Caddesi No.112 Bakanlıklar/ANKARA

Ön söz

- Bu tasarı, Türk Standardları Enstitüsü'nün TSE Gıda, Tarım ve Hayvancılık İhtisas Kurulu'na bağlı TK25 Ziraat Teknik Komitesi tarafından TS 10137'nin revizyonu olarak hazırlanmış ve TSE Teknik Kurulu'nun tarihli toplantısında kabul edilerek yayımına karar verilmiştir.

İçindekiler

1	Kapsam	1
2	Atıf yapılan standard ve/veya dokümanlar	1
3	Terimler ve tarifler	2
3.1	Konsantre hindi civciv yemi.....	2
3.2	Bozulmuş yem.....	2
3.3	Yabancı madde.....	2
4	Sınıflandırma ve özellikler	3
4.1	Sınıflandırma.....	3
4.2	Özellikler.....	3
4.3	Özellik, muayene ve deney madde numaraları.....	4
5	Numune alma, muayene ve deneyler	5
5.1	Numune alma.....	5
5.2	Muayeneler.....	5
5.3	Deneyler.....	5
5.4	Değerlendirme.....	7
5.5	Muayene ve deney raporu.....	7
6	Piyasaya arz	7
6.1	Ambalajlama.....	7
6.3	Muhafaza ve taşıma.....	8
7	Çeşitli hükümler	8
	Yararlanılan kaynaklar	8

Hayvan yemleri – Konsantre hindi civciv yemi

1 Kapsam

Bu Standard, 8 haftalık yaş sonuna kadar olan hindi civcivlerin beslenmesinde kullanılan konsantre hindi civciv yemini kapsar. Diğer hindi yemlerini kapsamaz.

Not – Standard metninde bundan sonra "konsantre hindi civciv yemi" ifadesi yerine "civciv yemi" kullanılacaktır.

2 Atıf yapılan standard ve/veya dokümanlar

Bu standard da diğer standard ve/veya dokümanlara atıf yapılmaktadır. Bu atıflar metin içerisinde uygun yerlerde belirtilmiş ve aşağıda liste halinde verilmiştir. * işaretli olanlar bu standardın basıldığı tarihte İngilizce metin olarak yayımlanmış olan Türk Standardlarıdır.

TS No	Türkçe Adı	İngilizce Adı
TS 545	Ayarlı çözeltilerin hazırlanması	Preparation of standard solutions for volumetric analysis
TS 546	Standard çözeltilerin hazırlanması	Preparation of standard solutions for colorimetric analysis
TS 2104	Belirteçler - Belirteç çözeltileri hazırlama yöntemleri	Indicators - Methods of preparation of indicator solutions
TS 2947 EN ISO 658	Yağlı tohumlar - Yabancı madde muhtevasının tayini	Oilseeds - Determination of impurities content
TS ISO 3310 -1	Deney elekleri - Teknik özellikler ve deneyler - Bölüm 1: Metal tel örgülü deney elekleri	Test sieves - Technical requirements and testing - Part 1: Test sieves of metal wire cloth
TS EN ISO 3696	Su - Analitik laboratuvarında kullanılan - Özellikler ve deney metotları	Water for analytical laboratory use - Specification and test methods
TS 4331	Ambalaj - Genel ilkeler - Bölüm 3: Ambalajların işaretlenmesi ve etiketlenmesi	Packaging - General principles - Part 3: Marking and labelling of packages
TS 5526 EN ISO 6497	Hayvan yemleri - Numune alma	Animal feeding stuffs - Sampling
TS 5547	Hayvan yemleri - Kalsiyum tayini (titrasyon ve atomik absorpsiyon metotları)	Animal feeds stuffs - Determination of calcium content (titration and atomic absorption spectrophotometric methods)
TS 5672	Hayvan yemleri - Sodyum tayini alevfotometrik metot	Animal feeds - Determination of sodium - flamephotometric method
TS 5885	Hayvan yemleri - Mangan tayini	Animal feeds - Determination of manganese
TS 5888	Hayvan yemlerin - Çinko tayini	Animal feeds - Determination of zinc
TS EN ISO 5983-1	Hayvan yemleri - Azot muhtevasının tayini ve ham protein muhtevasının hesaplanması - Bölüm 1: Kjeldahl metodu	Animal feeding stuffs - Determination of nitrogen content and calculation of crude protein content - Part 1: Kjeldahl method
TS ISO 5984	Hayvan yemleri - Ham kül tayini	Animal feeding stuffs - Determination of crude ash
TS ISO 5985	Hayvan yemleri - Hidroklorik asitte çözünmeyen kül tayini	Animal feeding stuffs - Determination of ash insoluble in hydrochloric acid
TS 6016 EN ISO 14565	Hayvan yemleri - A vitamini muhtevasının tayini - Yüksek performanslı sıvı kromatografisi metodu	Animal feeding stuffs - Determination of vitamin A content - Method using high - performance liquid chromatography
TS 6019	Yem katkı maddeleri - Vitaminler - D3 vitamini	Feed additives - Vitamins - Vitamin D3
TS 6130	Hayvan yemleri - E vitamini (tokoferol) tayini	Animal feeds - Determination of vitamin E (tocopherol)

TS No	Türkçe Adı	İngilizce Adı
TS 6157	Hayvan yemleri - Kolin tayini	Animal feeds - Determination of choline
TS 6318	Hayvan yemleri - Rutubet tayini	Animal feeds - Determination of moisture
TS ISO 6495	Hayvan yemleri - Suda çözünebilir klorür muhtevasının tayini	Animal 2ort h stuffs - Determination of water - soluble chlorides content
TS EN ISO 6498	Hayvan yemleri - Analiz numunesinin hazırlanması	Animal 2ort h struffs - Preparation of test sample
TS EN ISO 6579	Mikrobiyoloji - Gıda ve hayvan yemleri - Salmonella türlerinin belirlenmesi için yatay yöntem	Microbiolgy of food and animal 2ort h stuffs - Horizontal method for detection of Salmonella spp
TS 6732	Hayvan yemleri-Selenyum tayini	Animal feeds - Determination of Sselenium
TS EN ISO 6865*	Hayvan yemleri - Ham selüloz muhtevası tayini - Ara filtrasyon metodu	Animal 2ort h stuffs - Determination of crude fibre content - Method with intermediate filtration
TS 8604	Hayvan yemleri - Karma yemler - Üretim, depolama ve taşıma kuralları	Animal feeds - Mixed feeds, rules for preparation, storage and transportation
TS 9610	Hayvan yemleri - Metabolik (çevrilebilir) enerji tayini kimyasal metot	Animal feeds - Determination of metabolizable energy (chemical method)
TS 12058	Yem katkı maddeleri - Vitaminler - Niasin	Feed additives - Vitamins - Niacin
TS 12059	Yem katkı maddeleri - Vitaminler - B ₂ vitamini	Feed additives - Vitamins - Vitamin B ₂
TS 12060	Yem katkı maddeleri - Vitaminler - B ₁₂ vitamini	Feed additives - Vitamins - Vitamin B ₁₂
TS 12061	Yem katkı maddeleri - Vitaminler - K ₃ vitamini	Feed additives - Vitamins- Vitamin K ₃
TS EN ISO 16050	Gıda maddeleri - Hububat, sert kabuklu yemiş ve bunlardan üretilmiş ürünler içindeki aflatoksin B ₁ ve toplam aflatoksin B ₁ , B ₂ , G ₁ ve G ₂ muhtevasının tayini - Yüksek performanslı sıvı kromatografi yöntemi	Foodstuffs - Determination of aflatoxin B ₁ , and the total content of aflatoxins B ₁ , B ₂ , G ₁ and G ₂ in cereals, nuts and derived products - High - performance liquid chromatographic method
TS EN ISO 17180	Hayvan yemleri - Ticari amino asit ürünleri ve önkarışımlarından lizin, metionin ve treoninln tayini	Animal feeding stuffs - Determination of lysine, methionine and threonine in commercial amino acid products and premixtures
TS ISO 21528-2	Gıda ve hayvan yemleri mikrobiyolojisi - Enterobacteriaceae'nın aranması ve sayımı için yatay yöntem - Bölüm 2: Koloni sayım yöntemi	Microbiology of food and animal 2ort h stuffs - Horizontal methods 2ort he detection and enumeration of Enterobacteriaceae - Part 2: Colony - count method

3 Terimler ve tarifler

3.1 Konsantre hindi civciv yemi

8. hafta sonuna kadar hindi civcivlerinin beslenmesinde kullanılan ve ihtiyaçları seviyesinde protein, enerji, vitamin, mineral ve diğer maddeleri ihtiva eden, ince, granül veya pelet formunda hazırlanabilen tüketime hazır karma yem.

3.2 Bozulmuş yem

Küflenmiş, kızışmış, böceklenmiş, acılaştırılmış, rengi değişmiş, topaklanmış ve doğal yapısı bozulmuş yem.

3.3 Yabancı madde

Civciv yeminde bulunan yem maddeleri ve yem katkı maddesi dışındaki taş, kum, toprak, bitkisel parçalar vb. gözle görülebilen her türlü madde.

4 Sınıflandırma ve özellikler

4.1 Sınıflandırma

4.1.1 Sınıflar

Civciv yemleri, besin maddesi içeriğine göre;

- 1. Sınıf,
 - 2. Sınıf
- olmak üzere iki sınıfa ayrılır.

4.1.2 Tipler

Civciv yemleri, fiziki formlarına göre;

- İnce yemler,
 - Granül yemler,
 - Pelet yemler
- olmak üzere üç tipe ayrılır.

4.2 Özellikler

4.2.1 Genel özellikler

Civciv yemlerinin hazırlanmasında; civcivlerin sindirim sistemlerine uygun, gelişme ve sağlık durumları üzerinde herhangi bir olumsuz etkisi bulunmayan yemlerden veya yem maddelerinden yapılmış olmalıdır. Civciv yemlerinin hazırlanmasında; bitkisel yem maddeleri kullanımı ağırlıklı olmalı, karma yemlere katılması yasak olan maddeler dışındaki diğer yem maddeleri, yem katkı maddeleri, vitamin, mineral, aminoasitler, antioksidanlar kullanılmalıdır. Ancak her türlü yabancı madde, hormon ve hormon benzeri maddeler kullanılmamalıdır.

4.2.2 Sınıf özellikleri

Civciv yemlerinin sınıf özellikleri Çizelge 1'de verilen değerlere uygun olmalıdır.

Çizelge 1 – Civciv yemlerinin sınıf özellikleri

Özellikler (kütlece)	1. Sınıf	2. Sınıf
Rutubet, % en çok	12,0	12,0
Ham protein, % en az	48,0	44,0
Ham selüloz, % en çok	6,0	7,0
Ham kül, % en çok	16,0	15,0
HCl'de çözünmeyen kül, % en çok	1,0	1,0
Metabolik enerji, kcal/ kg en az	2600	2450
Lisin, % en az	3,2	3,0
Metionin, % en az	1,2	1,0
Metionin + Sistin, % en az	2,0	1,8
Sodyum, % en az	0,4	0,4
Kalsiyum, % en az	3,0	2,5
NaCl, % en çok	0,7	0,7
Fosfor, % en az	1,8	1,6
Mangan, mg/kg en az	1,4	1,2
Çinko, mg/kg en az	1,2	1,0
Selenyum, mg/kg en az	0,2	0,2
A vitamini, IU/kg en az	20 000	20 000
B ₂ vitamini, mg/kg en az	10	8
B ₁₂ vitamini, mg/kg en az	15	13
K ₃ vitamini, mg/kg en az	9	7
D ₃ vitamin, IU/kg en az	3 000	3 000
Kolin, IU/kg en az	2 000	2 000
E vitamini, mg/kg en az	40	30
Niasin, mg/kg en az	70	60
Aflatoksin, µg/kg en çok	20	20
Yabancı madde, % en çok	0,2	0,5

Not - % olarak verilen değerler kütlecedir.
Kısaltmalar – (IU) Uluslararası Birim

4.2.3 Tip özellikleri

Cıvıv ince yemleri homojen yapıda olmalıdır. İnce yemlerin kütlece en az % 60'ı göz açıklığı 2,0 mm olan elekten ve tamamı göz açıklığı 3,0 mm olan elekten geçmelidir.

Cıvıv granül yemlerinin kütlece en az % 80'i granül formda olmalı ve tamamı göz açıklığı 3,0 mm olan elekten geçmelidir.

Cıvıv pelet yemlerinin çapları 10 mm'den fazla olmamalı, en az % 90'ının pelet formu bozulmamış olmalıdır.

4.2.4 Mikrobiyolojik özellikler

Cıvıv yemi, mikrobiyolojik kriterler yönünden Çizelge 2'de verilen değerlere uygun olmalıdır.

Çizelge 2 – Cıvıv yeminin mikrobiyolojik kriterleri

Mikroorganizma	Değerler			
	n	c	m	M
Salmonella	5	0	(25 g'lık örnekte bulunmamalı)	(25 g'lık örnekte bulunmamalı)
Enterobacteriaceae	5	2	(1 g'lık örnekte en çok 10)	(1 g'lık örnekte en çok 300)

n = Test edilen örnek sayısı.
M = Bakteri sayısında eşik değeri; eğer bütün örneklerde bakteri sayısı bu değeri aşmaz ise sonuç olumlu değerlendirilir.
M = Bakteri sayısı için en yüksek değer : eğer bakteri sayısı bir yada fazla örnekte "M" ya da daha fazla miktarda ise sonuç olumsuz olarak değerlendirilir.
C = Bakteri sayısının "m" ile "M" arasında olabileceği örnek sayısı, diğer örneklerde bakteri sayısı "m" veya bunun altında ise sonuç yine kabul edilebilir sayılır.

4.3 Özellik, muayene ve deney madde numaraları

Özellikler, muayene ve deneylerine ait madde numaraları Çizelge 3'de gösterilmiştir.

Çizelge 3 – Özellik, muayene ve deneylerine ait madde numaraları

Özellikler	Madde No	Muayene ve Deney Madde No
Genel özellikleri	4.2.1	5.2.2
Sınıf özellikleri	4.2.2	5.2.2
Tip özellikleri	4.2.3	5.2.3
Rutubet	4.2.2	5.3.1
Ham protein	4.2.2	5.3.2
Ham selüloz	4.2.2	5.3.3
Ham kül	4.2.2	5.3.4
HCl'de çözünmeyen kül	4.2.2	5.3.5
Metabolik enerji	4.2.2	5.3.6
Lisin	4.2.2	5.3.7
Metionin	4.2.2	5.3.8
Metionin + Sistin	4.2.2	5.3.9
Kalsiyum	4.2.2	5.3.10
Fosfor	4.2.2	5.3.11
NaCl	4.2.2	5.3.12
Sodyum	4.2.2	5.3.13
Mangan	4.2.2	5.3.14
Çinko	4.2.2	5.3.15
A vitamini	4.2.2	5.3.16
B ₂ vitamini	4.2.2	5.3.17
B ₁₂ vitamini	4.2.2	5.3.18
K ₉ vitamini	4.2.2	5.3.19
D ₃ vitamini	4.2.2	5.3.20
E vitamini	4.2.2	5.3.21
Selenyum	4.2.2	5.3.22
Aflatoksin	4.2.2	5.3.23

Yabancı madde	4.2.2	5.3.28
Salmonella	4.2.4	5.3.24
Enterobacteriaceae	4.2.4	5.3.25
Niasin	4.2.2	5.3.26
Kolin	4.2.2	5.3.27
Ambalaj ve ambalajlama	5.2.1	6.1
İşaretleme	6.2	6.2

5 Numune alma, muayene ve deneyler

5.1 Numune alma

Sınıfı, tipi, imal tarihi, parti numarası ve ambalajları aynı olan ve bir defada muayeneye sunulan civciv yemleri bir parti sayılır. Numune partiden TS 5526 EN ISO 6497'ye göre alınır. Deney numunesi TS EN ISO 6498'e göre hazırlanır.

5.2 Muayeneler

5.2.1 Ambalaj muayenesi

Ambalaj ve ambalaj malzemesinin muayenesi, gözle bakılarak elle incelenerek ve tartılarak yapılır. Sonuçların Madde 6.1 ve Madde 6.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.2.2 Civciv yemlerinin muayenesi

Civciv yeminin muayenesi, gözle, gerektiğinde mikroskopla, elle incelenerek, koklanarak, tadılarak, ölçülerek, elenerek, tartılarak yapılır ve sonucun Madde 4.2'ye uygun olup olmadığına, yabancı madde bulunup bulunmadığına bakılır.

5.2.3 Tip muayenesi

Civciv yemin elekle muayenesi TS ISO 3310-1'e göre yapılır ve sonucun Madde 4.2.3'e uygun olup olmadığına bakılır.

5.3 Deneyler

Deneyler, en az iki paralel numune üzerinde yapılmalı, deneylerde ve reaktiflerin hazırlanmasında TS EN ISO 3696'ya uygun özellikte su veya buna eş değer safılıkta su kullanılmalıdır. Kullanılan bütün kimyasal maddeler analitik safılıkta olmalı, deneylerde kullanılan ayarlı çözeltiler TS 545'e, standart çözeltiler TS 546'ya ve belirteç çözeltiler TS 2104'e göre hazırlanmalıdır.

5.3.1 Rutubet tayini

Rutubet tayini, TS 6318'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.2 Ham protein tayini

Ham protein tayini, TS EN ISO 5983 -1'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.3 Ham selüloz tayini

Ham selüloz tayini, TS EN ISO 6865'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.4 Ham kül tayini

Ham kül tayini, TS ISO 5984'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.5 HCl'de çözünmeyen kül tayini

HCl'de çözünmeyen kül tayini, TS ISO 5985'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.6 Metabolik enerji tayini

Metabolik enerji tayini, TS 9610'a göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.7 Lysin tayini

Lysin tayini, TS EN ISO 17180'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.8 Metionin tayini

Metionin tayini, TS EN ISO 17180'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.9 Metionin + Sistin tayini

Metionin + Sistin tayini, TS EN ISO 17180'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.10 Kalsiyum tayini

Kalsiyum tayini, TS 5547'ye göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.11 Fosfor tayini

Fosfor tayini, TS ISO 6491'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.12 NaCl tayini

NaCl tayini, TS ISO 6495'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.13 Sodyum tayini

Sodyum tayini, TS 5672'ye göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.14 Mangan tayini

Mangan tayini, TS 5885'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.15 Çinko tayini

Çinko tayini, TS 5888'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.16 A vitamini tayini

A vitamini tayini, TS 6016 EN ISO 14565'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.17 B₂ vitamini tayini

B₂ vitamini tayini, TS 12059'a göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.18 B₁₂ vitamini tayini

B₁₂ vitamini tayini, TS 12060'a göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.19 K₃ vitamini tayini

K₃ vitamini tayini, TS 12061'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.20 D₃ vitamini tayini

D vitamini tayini, TS 6019'a göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.21 E vitamini tayini

E vitamini tayini, TS 6130'a göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.22 Selenyum tayini

Selenyum tayini, TS 6732'ye göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.23 Aflatoksin tayini

Aflatoksin tayini, TS EN ISO 16050'ye göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.24 Salmonella tayini

Salmonella tayini, TS EN ISO 6579'a göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.4'e uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.25 Enterobacteriaceae tayini

Enterobacteriaceae tayini, TS ISO 21528-2'ye göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.4'e uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.26 Niasin tayini

Niasin tayini, TS 12058'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.27 Kolin tayini

Kolin tayini, TS 6157'ye göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.3.28 Yabancı madde tayini

Yabancı madde tayini, TS 2947 EN ISO 658'e göre yapılır. Sonucun Madde 4.2.2'ye uygun olup olmadığına bakılır.

5.4 Değerlendirme

Muayene ve deney sonuçlarının her biri standarda uygunsa parti standarda uygun sayılır.

5.5 Muayene ve deney raporu

Muayene ve deney raporunda en az aşağıdaki bilgiler bulunmalıdır;

- Firmanın adı ve adresi,
- Muayene ve deneyin yapıldığı yerin adı,
- Muayeneyi ve deneyi yapanın ve/veya raporu imzalayan yetkililerin adları, görev ve meslekleri,
- Numunenin alındığı tarih ile muayene ve deney tarihi,
- Numunenin tanıtılması,
- Muayene ve deneylerde uygulanan standartların numaraları,
- Sonuçların değerlendirilmesi,
- Muayene ve deney sonuçlarını değiştirebilecek faktörlerin mahsurlarını gidermek üzere alınan tedbirler,
- Uygulanan muayene ve deney metotlarında belirlenmeyen veya mecburi görülmeyen fakat muayene ve deneyde yer almış olan işlemler,
- Numunenin standarda uygun olup olmadığı,
- Rapora ait seri numarası ve tarih, her sayfanın numarası ve toplam sayfa sayısı.

6 Piyasaya arz

Civciv yemleri, ambalajlı veya dökme olarak etiket bilgileri ile piyasaya arz edilir. Yemin şekli, görünümü, ambalajı, kullanılan ambalaj malzemesi, sergileme şekli, etiketi ve sunum şekli tüketiciyi yanıltıcı nitelikte olmamalıdır.

6.1 Ambalajlama

Civciv yemleri, sağlığa zarar vermeyecek nitelikteki en çok 50 kg'lık; plastik çok katlı torbalarda, bez çuvalarda ya da alıcının isteğine uygun özel ambalajlarda veya etiket bilgileri ile dökme olarak yem hijyenine uygun olarak piyasaya arz edilir. Ambalaj üzerindeki etiket bilgileri TS 4331'e uygun olmalı, ambalaj malzemesi üzerine yazılan yazılara ait mürekkep ve kullanılan yapıştırıcılar sağlığa zararlı olmamalıdır. Ambalaj malzemeleri yeni, temiz, temiz ve depolama koşullarına elverişli olmalıdır.

6.2 İşaretleme

Civciv yemi ambalajları üzerine en az aşağıdaki bilgiler okunaklı olarak silinmeyecek ve bozulmayacak şekilde yazılır veya basılır. Ambalajın ağız açıldığında tekrar kapatılmamalı veya tekrar kapatıldığında açılıp kapatıldığı belli olmalıdır.

- Üretici, ihracatçı, ithalatçı firmalardan en az birinin ticari unvanı veya kısa adı, varsa tescilli markası (sadece yurt dışındaki ithalatçı firmanın ticari unvanı veya kısa adının yazılması durumunda, ambalajlar üzerine, "Türk Malı" ibaresinin yazılması),
- Firma onay veya kayıt numarası,
- Bu standardın işareti ve numarası (TS 10137 şeklinde),
- Parti, seri veya kod numarası,
- Ürünün adı ("Konsantre hindi civciv yemi" şeklinde),
- Sınıfı,
- Tipi,
- Ürünün bileşenleri,
- Birim kütle miktarı (kg olarak),
- Firmaca tavsiye edilen son tüketim tarihi (ay ve yıl olarak),
- İhtiva ettiği besin maddeleri ve yem katkı maddeleri.

Gerektiğinde bu bilgiler Türkçe'nin yanı sıra yabancı dilde de yazılabilir.

Civciv yeminin, günlük verilmesi gereken miktar bilgileri, bileşim olarak ihtiva ettiği besin maddesi miktarları, depolama şartları ve açıldıktan sonraki kullanım süresi ve korunması ile ilgili bilgileri içeren kullanma talimatı ambalajla ya da dökme yem ile birlikte ayrıca verilmelidir. Bilgilerinin yemin son kullanıcıya kadar ulaşması sağlanmalıdır.

6.3 Muhafaza ve taşıma

Civciv yemleri ve bunların içinde buldukları ambalajlar, TS 8604'e uygun olarak işleme yerlerinde, depolarda ve taşıyıcılarda, bulaşma ve çapraz bulaşmaya imkan vermeyecek ve genel olarak yem güvenilirliği ve ürün kalitesi üzerine olumsuz bir etki oluşturmayacak şekilde bulundurulmalıdır.

İçinde civciv yemleri bulunan ambalajlar veya dökme halindeki civciv yemleri, kuru zemin üzerinde, havadar, serin, doğrudan güneş ışığı almayan yerlerde depolanmalı, yağış altında bırakılmamalı ve bu durumda yüklenip boşaltılmamalıdır.

Civciv yemi ambalajlarının bulunduğu depo kuru, hoşla gitmeyen kokulardan arınmış, böcek ve haşerelerin girişini önleyecek yapıda olmalıdır.

7 Çeşitli hükümler

Üretici veya piyasaya arz eden, bu standarda uygun olarak üretildiğini beyan ettiği civciv yemi için, istendiğinde, standarda uygunluk beyannamesi vermeye veya göstermeye mecburdur.

Bu beyannamede satış konusu civciv yeminin;

- Madde 4'teki özelliklerde olduğunun,
- Madde 5'teki muayene ve deneylerin yapılmış ve uygun sonuç alınmış bulunduğu belirtilmesi gerekir.

Not - Bu standartta yer almayan hususlarda 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu hükümlerine ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan yem mevzuatına göre işlem yapılır.

Yararlanılan kaynaklar

- 1- Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları, Ankara Üniversitesi Veteriner Fak. Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara, 2014.
- 2- Yemlerin Piyasaya Arzı ve Kullanımı Hakkında Yönetmelik, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ankara, 2011.
- 3- Yemlerin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma ve Analiz Metotlarına Dair Yönetmeliği, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ankara, 2011.
- 4- Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Besleme, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fak. Zootekni Bölümü Yemler ve Hayvan Besleme Anabilim Dalı, Adana, 2009.
- 5- Yemlerde İstenmeyen Maddeler Hakkında Tebliği, 2005/3 No.lu, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, Ankara, 2005.
- 6- Yemlerde Bulaşma, Süt İkame Yemleri, Bağlayıcı ve Denature Edici Yem Maddeleri, Yemlerde Kül Seviyesi ve Yem İçeriği ve Nem İçeriği ile İlgili Teknik Şartlar Tebliği, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, Ankara, 2011